

מתיקות ועריבות התורה

סיפורים משלים ואגדות לשולחן שבת

תרומה

תפסיק להתפנק!

"וציפת אתו זהב טהור מבית ומחוץ תצפנו" [כ"ה, י"א]

כתב הרב יצחק אליהו לנדא זצ"ל שבפסוק זה רמז על הנהגת האדם בעולם הזה. בדרך כלל בדברים גשמיים דרכו של עולם ליפות עניינים הנגלים לעין כל, בשביל למצוא חן בעיני הרואים. אך העניינים הנסתרים מעיני כל אין הוא משקיע בהם.

ועל האדם לדעת שבעניינים הרוחניים הפנימיים של האדם שהם נסתרים מעיני האדם, דווקא שם צריך הוא להשקיע לשנות ולהשתנות לטובה עד כמה שהוא רק יכול...

זו הכוונה בפסוק "וציפת אתו זהב טהור מבית ומחוץ תצפנו" שלמות התורה היא ראשונה "מבית" – מבפנים, שעיקר השינוי צריך להגיע מבפנים מהמקום שהוא נסתר. "ומחוץ תצפנו" שעל האדם להשתדל שגם מבחוץ יהיה לו יופי והדר.

יוצא שעל האדם להשקיע דווקא במקומות בהם הזולת לא יודע ולא מרגיש במה הוא לוקה בחסר.. כאשר נתבונן בכך נראה שהסיבה לכך שאין האדם מוכן להשקיע ולהשתנות, היא בגלל חוסר התמודדות בחיים, הכל מגיע לאדם מאז היותו ילד קטן ללא כל קושי ומאמץ. וגם כאשר הוא גדל, מכניסים לו את הכפית עד לפה... ולכן כאשר הוא מרגיש שצריך להשקיע ולהתאמץ, מיד הוא מתייאש. והמלחמה כבר הוכרעה מראש...

לכן על האדם לדעת לקחת על עצמו אתגר שהוא כן יכול להתאמץ, שהוא כן יכול להזיע ולהשתנות. וכמו כל דבר טוב שמגיע לאדם, זה על ידי מאמץ והשקעה וככל שהדבר יותר טוב ומצלח, כך ההשקעה יותר גדולה ומניבה יותר תוצאות בהמשך!

סיפר הרב אבנר קוואס שליט"א - לאחר שהוא סגר וורט בשעה טובה ומוצלחת, בא אל ראש הישיבה לבשר לו שמגיע לו מזל"ט.

ראש הישיבה במקום לאחל לו מזל"ט ובשעה טובה ומוצלחת. תפס את ידיו של הרב קוואס ושאל אותו: "אמור

לי, האם אתה מוכן לסבול בשבילה?" הרב קוואס היה בהלם מוחלט.. והשיב לרב: "מדוע הרב מדבר עמי כך? הרי עוד לא התחתני ומדוע שאסבול חס ושלום..."

ראש הישיבה הרים את קולו ושאל שוב: "האם אתה מוכן לסבול בשבילה?..." השיב הרב קוואס בביטחון: "כן, אני מוכן!" מיד אמר לו ראש הישיבה: "אם כן, עכשיו אני יכול לומר לך מזל"ט..."

הרי לנו שבדורות הקודמים האנשים ידעו לקחת את החיים בפרופורציה נכונה, הם ידעו שהחיים הם התמודדות ובשביל להצליח צריך להשקיע. החיים עצמם מחייבים את האדם על כל המשתמע מכך.. ואל לנו לשכוח שבזמנם האנשים היו עמלים על כל דבר, את המים היו שואבים בדליים מהבאר... את הכביסה היו מכבסים ביד... לא היה מקרר ומקפאי בשביל לשמור את המאכלים... ועל כל בישול או מאכל היו טורחים הרבה מאוד... ובבתים רבים המטבח והשירותים היו מחוץ לבית..

ובדורות הראשונים האנשים היו מוכנים לטרוח ולהזיע בשביל להשיג את מבוקשם.

אך היום מנסים כמה שיותר להקל על האדם, במקום ללחוץ על שני כפתורים ללחוץ על כפתור אחד... המוצרים מגיעים לאדם כשהם כבר כמעט מבושלים, וצריך לחכות רק כמה דקות לאחר שהוכנס המאכל לתור הסיר וגם זה יותר מדי... שלא לדבר על כך שחובה שיהיה רכב לכל אחד... וכן על זה הדרך..

כמו כן אי אפשר כבר ללמוד ללא מזגן שבקיץ יקרר... ובחורף יחמם... האנשים הופכים להיות מפונקים ורוצים שיהיה להם תמיד קל ונוח.

אך על האדם לדעת שצריך להתמודד בחיים. צריך להזיע ולא לוותר, כך רוחו ונפשו תהיה יותר מחוסנת ויותר מושלמת. אדרבה, שיציב לעצמו אתגרים ושידע מהכוחות הנפשיים והעצומים אשר הוא טומן ואוצר בתוכו. כך הוא יוכל לתקן ולשנות גם הרגלים פנימיים ומוסתרים רעים אשר יש בקרבו לטובה ולברכה, ויותר מכך הוא יצליח למנף את אותן מידות לעבודת ה' יתברך...

שבת שלום ומבורך!!!

ניתן להאזין לשיחותיו של הרב גדעון ראובן ב"קול הלשון" 03-6171111 (ערי זיוהי קובי)

בס"ד בקרוב עומד לצאת לאור הספר "מתיקות ועריבות התורה" חלק שלישי - על חמישה חמשי תורה ומועדים, בתוספת פניני היאור החיים" הקדוש.

למנוינים לתרום להוצאת הספר ולהקדים לעילוי נשמת וכדו' יפנו לפ' 052-7151420

ח"ל ה"פלא יועץ": רבה טובת הדפוס בעולם אשר על ידה יגדיל תורה ויפוצו מעינותיה חוצה והנה מאחר שעל הרוב קצור קצרה יד החכמים מלהדפיס ספריהם ומכתתים רגליהם מעיר לעיר ללקט כסף כדי להדפיס וראוי לעשירים עם אלקי אברהם לפתח ידיהם אליהם בעין יפה ובוה חלק כחלק יאכלו עם החכם כי בעל החכמה בעל הכסף [סחלת ז י"ב] וחכל לפי מה שהוא הספר ולפי מה שהוא נצרך לרבים ולפי התועלת הנמשך ממנו לעבודת השם יתברך ודייק תמצא קל ותשכח שכמעט אין כסף שיהא נחשב למצוה רבה כו שכל הוצאה של מצוה היא לשענתו מתחיל במצוה וגומרה אבל זה הנותן לצורך הדפוס עומדת לעד לדור דורים והוא מזכה את הרבים זכות הרבים תלוי בו וילך לפניו ולאחריו צדקו אשריו מה טוב חלקו קנה שם טוב קנה לו דברי תורה קנה לו חיי העולם הבא וגם העולם הזה כסף כסף רבה...

פניני "אור החיים" הקדוש

לרבינו הקדוש רבי חיים ב"ר משה בן עטר זיע"א

"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" [כ"ה, ח']

הקב"ה דגלים דגלים, מיד חשקו עם ישראל גם כן לעשות כך ואמרו "הלואי כך אנו נעשים דגלים כמותם". מאחר וראה הקב"ה שעם ישראל מתאוה שישרה הוא יתברך את שכנתו בתוך בני ישראל, גם הוא עצמו חשק בכך שעם ישראל יקיפו אותו בדגלים, ולכן אמר הקב"ה לעם ישראל: "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" – בתוך בני ישראל כמו שראו אצל המלאכים בהר סיני.

שואל ה"אור החיים" הקדוש – הקב"ה אומר לעם ישראל לעשות לו מקדש ואז "ושכנתי בתוכם", הרי היה צריך לכתוב 'ושכנתי בתוכו' בתוך המקדש עצמו ומדוע נאמר "בתוכם"?

מסביר ה"אור החיים" הקדוש – רצה הקב"ה שהמשכן יהיה בתוך בני ישראל באמצע, לכן נאמר: "ושכנתי בתוכם" – באמצע. וכיצד? שהם יקיפו המשכן בארבעה דגלים. כל שלושה שבטים היו תחת דגל אחד.

הרי לנו גודל אהבתו וחשקו של הקב"ה למלא את רצונו ותאוותו של עם ישראל, ומצידו של הקב"ה, הוא חפץ תמיד למלא את משאלות ליבם, אלא שחטאו של האדם מעכב בעדו יתברך למלא את רצונו..

ממשיך הרב להסביר – כאשר עם ישראל קיבלו את התורה הקדושה בהר סיני, הם ראו את המלאכים שהיו מקיפים את

פניני האלשיך הקדוש

לרבינו הקדוש רבי משה ב"ר חיים אלשיך זיע"א

מאת הרב אלחנן ראובן שליט"א

וממילא "ואמה וחצי רחבה" ט' טפחים תהיו תמיד ביחד כמניין אדם בגימטריא קטנה (א' = 1 ד' = 4 ס' = 4 ט"ו = 9) הוא רחבה, שלא תתפרדו ותתרחבו. ובזכות זה "ועשית שניים כרובים זהב" תזכה לשניים זכר ונקבה הם מה שכל אדם מחוייב להוליד, יהיו חשובים כזהב, "מקשה תעשה אותם" שתמיד תקיש עליהם ותיישר דרכם מאז שהם קטנים, ובתנאי "משני קצות הכפורת" שגם האמא תקיש ותחנכם, ולא מה שיתקן האב תהרוס האם בגעגועיה, וכן להיפך. "ועשה כרוב אחד מקצה מזה וכרוב אחד מקצה מזה" ודאג כי כרוב האחד הוא הזכר ידמה במעשיו לקצה שלו השלם כזכר, וכן כרוב השני היא הנקבה תדמה במעשיה לקצה השני השלם של הנקבה. "מן הכפורת תעשו את הכרובים" וכל זה תדאג כבר כשתבוא לישא את האישה שיהיה לשם בנים צדיקים ולא לשם הנאתך. "על שני קצותיו" שתכין כבר מאז שברצונך שילדיך יהיו במעלתם מעל שניכם.

"ועשית כפרת זהב טהור אמתים וחצי ארכה ואמה וחצי רחבה, ועשית שנים כרובים זהב מקשה תעשה אותם משני קצות הכפרת. ועשה כרוב אחד מקצה מזה וכרוב אחד מקצה מזה, מן הכפרת תעשו את הכרובים על שני קצותיו. והיו הכרובים פורשי כנפים למעלה סוככים בכנפיהם על הכפורת ופניהם איש אל אחיו אל הכפורת יהיו פני הכרובים"

מסביר האלשיך הקדוש – כי רמזה התורה לאדם בבואו לישא אשה "ועשית כפורת זהב טהור" האשה שאתה בא לישא תדאג שתהיה כזהב טהור ללא שום רבב כי אם אשת חיל באופן כזה ששם י"ה תמיד יהיה בכם, וזהו "אמתיים וחצי אורכה" שהם טו' טפחים (כל אמה ששה טפחים, ושתי אמות וחצי זה חמישה עשר טפחים) כנגד י"ה באותו מניין, ואורכה הוא כל משך זמן הזיווג,

לשאלות דחופות בהלכה ניתן לפנות לרב אלחנן ראובן שליט"א
054-8502267 שעות המענה: בימים א' - ה' מהשעה 18:45 ועד 19:45.

פנינים ממה"ס "זרע שמשון" ו"תולדות שמשון"

על - פרקי אבות

חלק ב'

לרבינו הקדוש ר' שמשון חיים ב"ר נחמן מיכאל נחמני זיע"א

"ולא כל המרבה בסחורה מחכים" – הגמ' בסוטה [כא] מספרת על הלל ושבנא שהיו אחים, הלל היה עוסק בתורה ושבנא היה עוסק בסחורה. לאחר שראה שבנא את גדולתו של הלל, ביקש לקנות מהלל את תורתו, הוא ייתן לו חצי מכספו והוא ימכור לו חצי מהזכויות של התורה שלו. הואיל ושבנא לא רצה לתמוך בהלל בתחילתו, מוכח שכוונתו של שבנא הייתה להרבות נכסים, על כך אמר הלל "לא כל המרבה נכסים מחכים" ודייק לומר "מחכים" שהכוונה להחכים את האחרים, שאם מתחילה היה תומך בהלל הרי שבתמיכתו היה מחכים את הלל ועכשיו שלא תמך בו, הלל החכים את עצמו. [והנה שמעון אחי עזריה היה תומך באחיו שלמד תורה, ובשל כך זכה שתורתו של שמעון נחשבת כתורתו של עזריה.]

החפ א"ה' השבוע הבא...

"הוא היה אומר, אין בור ירא חטא, ואין עם הארץ חסיד, ולא הבישן למד, ולא הקפדן מלמד, ולא כל המרבה בסחורה מחכים. ובמקום שאין אנשים השתדל להיות איש, אף הוא ראה גלגלת אחת שצפה על המים. אמר לה, על דאטפת, אטפוך. וסוף מטיפיך יטופון"

עוד כותב הלל "ולא הבישן למד" הואיל והלל עצמו היה נשיא ובני בניו של הלל היו מלמדים תורה ברבים, והיה חובה על הלל הזקן ללמד תורה וידע ממנהג הבבלים שאין הם שואלים בשלום מי שגדול מהם בשביל לא להטריחו להשיב לו שלום, והיו מאוד ביישנים לכן אמר לתלמידיו שאין זה טוב להיות בישן הואיל ואז אין הוא למד.

"ולא הקפדן מלמד" הואיל ושמאי היה קפדן, בשל כך לא גייר את אותם שלושת הגרים שבאו להתגייר.

שערי הלכה

מאת הרב ינון ראובן שליט"א

סוף זמן תפילת שחרית

שלבן יכול להתפלל עד חצות ומקבל שכר כתפילה בזמנה, ולר' יהודה עד ד' שעות ולא מקבל שכר תפילה כלל אח"כ, לכן מועטים במחלוקת שלכו"ע מארבע שעות ועד חצות יש לו שכר תפילה בין בשכח ובין בהיזיד, אלא שלר' יהודה אין לו שכר של תפילה בזמנה, ולרבנן שכר של תפילה בזמנה. **ולכן כתבו הפוסקים בדוקא שרק עד חצות יכול להתפלל אך מנאן והלאה עד זמן מנחה לא מתפלל כלל כי אינו זמן תפילה כלל לכו"ע, ואמנם מזמן מנחה יכול להתפלל מנחה ואח"כ שחרית מדין תשלומין בדוקא בשוגג ולא במזיד.**

ומשהגיע חצות היום אסור להתפלל תפילת שחרית (ב"י שם), רמ"א (ס' פט' ס' א'), ומשום שכבר אינו זמן תפילת שחרית אלא הוא זמן תפילת מנחה, ואע"פ שלא יכול להתפלל תפילת מנחה רק ממש וחצי שעות (ולא מחצות שהוא שש שעות) מ"מ כבר מחצות הוא זמן מנחה מועיקר הדין אלא שחז"ל אסרו להתפלל עד שיעבור חצי שעה משום שאין אנו בקיאים בשעות ושנא יבוא להתפלל מנחה קודם חצות, ומכיון שמחצות הוא זמן מנחה לא יוכל להתפלל שחרית לבד, אלא יוכל להמתין חצי שעה, ולהתפלל מנחה ואח"כ שחרית בדוקא ומדין תשלומין, ודוקא בשוגג ולא במזיד. (ואמנם ישנם פוסקים (ב"ח וט"ז) שמקילים להתפלל בחצי שעה שאחר חצות היום עד שיגיע זמן מנחה, מ"מ לדינא כתבו הפוסקים שאין לזוז מפסק הרמ"א ואחר חצות אסור להתפלל כלל, משנ"ב (שם סק' ז' בשם הפמ"ג, דה"ת, ובאור הגר"א).

ולכן אם לא התפלל עד חצות בשוגג או באונס, ימותין חצי שעה שיגיע זמן תפילת מנחה ויתפלל מנחה קודם ואח"כ שחרית מיד, ומדין תשלומין, אך אם לא התפלל עד חצות במזיד שוב אין לו תקנה דאין תשלומין למזיד (משנ"ב שם), ומ"מ כדיעבד מיי שהתפלל בחצי שעה הזו שאחר חצות יצא יד"ח תפילה וא"צ להתפלל שנית אחר מנחה, משנ"ב (שם), לפי שבחצי שעה זו הוא מחלוקת הפוסקים אם יכול להתפלל, ולכן כשיתפלל סב"ל.

תפילה בציבור אחר ארבע שעות

ג' מי שלא התפלל שמו"ע של שחרית עד ארבע שעות, שהדין הוא שמתפלל עד חצות וכדלעיל (ע' לעיל פרטי הדינים בין שוגג למזיד) רשאים להתפלל תפילה זו עד חצות בציבור עם חזרת הש"צ (הליכו"ע (ח"א עמ' קעב'). זהה שלא כדעת שו"ת אול"צ (ח"ב עמ' עב) שכתב שציבור שמתפללים אחר ארבע שעות באונס לא יתפללו שחרית עם חזרת הש"צ אלא רק תפילה אחת, לפי שתפילה אחר ארבע שעות לא נחשב כתפילת שחרית אלא כעין תשלומין לשחרית וכמו שביאר בב"י בביאור הראשון, ע"כ, עיי"ש. לפי שהב"י כתב במסקנא שם וכך פסק להלכה שאפילו היזיד ולא התפלל שחרית בתוך ד' שעות יכול להתפלל עד חצות, ואם תפילה זו נחשבת תשלומין, הרי אין תשלומין למזיד, אלא ודאי העיקר הוא שעד חצות היום נחשב כתפילת שחרית ולא כתשלומין, ולכן ודאי שיכול להתפלל עם חזרת הש"צ, עיי"ש).

א' זמן תפילת השחר נמשך עד סוף ארבע שעות שהוא שלישי היום (שו"ע (ס' פט' ס' א'). בגמ' ברכות כו. נחלקו בה, לחכמים זמן תפילת השחר עד חצות, ולר' יהודה עד סוף ד' שעות, ומחלוקתם היא לפי שתפילת השחר תיקנו כנגד קורבן תמיד של שחר ולחכמים סוף זמן הקרבתו עד חצות וממילא גם סוף תפילת השחר עד חצות, ולר' יהודה סוף הקרבתו עד שלישי היום וה"ה לזמן התפילה, ופסקין בגמ' הלכה כר' יהודה, ב"י שם).

ושעות אלו משערים בשעות זמניות, ושלישי היום נמודד לפי אורך היום (רמב"ם (בפנה"ש פק' דברכות), ב"י (ס' נח'), רמ"א (ס' רגל' ס' א'). לדוגמא כשהימים ארוכים כשמונה עשרה שעות אז שלישי היום הוא כעבור שש שעות, וכשהיום קצר כתשע שעות אז שלישי היום הוא כעבור שלוש שעות, ושעות היום מחשבים לפי שעה זמנית דהיינו ששעות היום מתחלקות ל 12 חלקים וכל חלק הוא שעה זמנית ואם היום ארוך יותר מ 12 שעות אז כל שעה זמנית היא יותר משישים דקות, וכשהיום קצר מ 12 שעות אז כל שעה זמנית היא פחות משישים דקות. משנ"ב (שם סק' ה') בשם האחרונים). **וצריך לגמור כל התפילת שמונה עשרה בזמנה, דהיינו בתוך שלישי היום ולא רק להתחיל בה (מג"א (שם סק' ד'), משנ"ב (שם סק' ה'). וה"ה שק"ש צריך לגמור כולה בזמנה (פנ"ג שם).**

עד מתי אפשר להתפלל תפילת שחרית

ג' כבר נתבאר שזמן תפילת שחרית נמשך עד סוף ארבע שעות, ומי שטעה ולא התפלל שמונה עשרה של שחרית תוך ד' שעות, צריך (משנ"ב ס' פט' סק' ו' בשם הפמ"ג) להתפלל עד חצות היום, ואמנם אין לו שכר של תפילה בזמנה, אך עדיין יש לו שכר של תפילה [וה"ה במי שבמזיד לא התפלל תוך ד' שעות שמונה עשרה, צריך להתפלל שחרית עד חצות היום, אלא שבמזיד טוב שיתפלל שמו"ע בתורת גבנה, כי יש פוסקים שבמזיד, שוב אסור לו להתפלל אחר ד' שעות, ולכן יתפלל אך יתנה שאם מצד הדין הוא פטור אז הוא מתפלל בתורת גבנה] (שו"ע (ס' פט' ס' א'), משנ"ב (שם סק' ו'), הליכו"ע (ח"א עמ' קעב').

ע' בב"י שביאר שאע"פ שנחלקו ר' יהודה ורבנן בגמרא ברכות כו. שלחכמים זמן תפילת השחר עד חצות ולר' יהודה עד ארבע שעות והלכה כר' יהודה, מ"מ אע"פ שאין לו שכר תפילה בזמנה מ"מ יש לו שכר של תפילה (בתחילה באר שזה נלמד מדין תפילת תשלומין, שאם איחר עד מנחה מתפלל שתיים, וה"ה גם לר' יהודה שעבר ד' שעות מתפלל אח"כ מדין תשלומין, אך הק' ע"ז מכיון שהפוסקים כתבו שיכול להתפלל גם בהיזיד, ואם זה מדין תשלומין אין תשלומין למזיד, ולכן ביאר שמכיון שדעת רבנן שיכול להתפלל תפילת שחרית עד חצות ול' יהודה עד ד' שעות, לא רצינו ולא מסתבר לעשות ביניהם מחלוקת כ"כ גדולה

מדרשי חז"ל...

שבעה זהבים היו בזמן בית המקדש: זהב טוב, זהב טהור, זהב שחוט, זהב סגור, זהב מזוקק, זהב פרוים, זהב מופז.
גם הארזים היו ראויים להיגנז, ולא היה ראוי שבעולם הזה ישתמשו בהם, ולא נבראו אלא בשביל המשכן ובית המקדש.

"חזאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב וכסף ונחשת"

[כ"ה ג']

במדרש רבה [גה, א'] מובא שלא היה ראוי שישתמשו בזהב בעולם הזה. והסיבה לכך שבכל זאת הוא נברא, בשביל המשכן ובית המקדש.

הלכה למעשה...

מאת הרב מנשה מורנו שליט"א

או יכבה ע"י מצבים: השינוי. ניתן לסמוך בזה על המתירים בכל הנידונים הנ"ל, ויש להבדיל בכמה א המשכת מצב קיים, שהזיזים הנלחצים לא יחדשו הדלקה או כיבוי אלא ימשיכו את ההדלקה והכיבוי (מנח"ש א' יג' וב', כג', יבי"א ג', יח', שש"כ פי"ג סכ"ה) **ב** הדלקה עתידית כאשר השעון דלוק, לדוגמא בליל שבת בשעה 9 הפלטה דלוקה ועתידה להיכבות בשעה 11 ולהידלק בשעה 11 בבוקר, כעת אנו רוצים ללחוץ על הזיזים שידלקו משעה 9 בבוקר כדי שהאוכל יהיה חם לסעודה. טעם ההיתר בזה הוא מפני שלא שייך להדליק דבר דלוק, כשם שאין שייך לברור דבר ברור (שיט"ט) ולכבות דבר מכובה (תקיד, ג) ולבשל דבר מבושל (שיח"ד, כן הדין בשעון שבת (מנח"ש ב' שם) ויותר טוב אם מדובר בכיבוי עתיד, שאפילו כיבוי ממש הוא מלאכה שאינה צריכה לגופה (מנח"ש) **ג** לחדש פעולה עתידית, לדוגמא האור כעת כבוי ואני רוצה שידלק בעוד שעה. דבר זה חשוב גרמא ומקום צורך גדול אפשר להתירו, וגם כאן כיבוי עדיף על הדלקה, ותאורה קלה מפלטה.

האם מותר בשבת להעלות ולהוריד זיזים בשעון שבת?

יש להימנע מאוד מלשנות בשבת זיזים בשעון שבת מכמה סיבות: **א** יש הסוברים שכיון ששעון שבת מתוכנן לפעול ע"י שינוי הזיזים, נחשב למעשה בידיים ולא לגרמא (אג"מ ד' צא"ה, וביו"ד ג' מז' ד' וכעין זה שיטת הגר"ש שבות יצחק ח"ו עמ' קמט) **ב** יש כמה מכשולים, ומצוי שהמשנה זיזים מגיע ביום מן הימים להדלקה וכיבוי ממש, מפני שהולך על חבל דק (מנח"ד, כו) **ג** עינינו גרמא אית בהו עקולי ופשוטי טובא, ולא התירו רק באקראי ע"פ חכם ולצורך חולה (לשון זו הובאה בחזו"ע שבת ו' עמ' קמג' בהערה) **ד** יש שאסרו משום מוקצה (אשרי האישי ב' פי"ט לא', מנח"י א', נח, אג"מ שם) ואף הגרשז"א הורה לתלמידיו להמנע משינויים בשעון שבת אף האלו שניתן להתירם ע"פ ההלכה (כדלקמן) חוץ מצורך גדול (אורחו"ש פ"כ הערה כו)

אולם במקום צורך גדול ובאופן חד פעמי, כשאין חשש שידליק

משכן הבית היהודי

חלק ב'

מאת הרב אברהם שהרבני שליט"א

השמחה היא חיבור

לחציק בהוה מוטלת בעיקר על האיש, זיכרון העתיד וההתחזקות ש'צוחק מי שצוחק אחרון' מסורים בעיקר לאשה -

לסיכום: תכלית הנישואין היא בנין בית משותף, בדומה לתכלית בריאת העולם - "נתאוה הקב"ה להיות לו יתברך דירה בתחתונים". אחת ההגדרות למקום בו אדם 'מרגיש בבית' היא מקום בו מבינים את בדיחותיו, צוחקים מהן חורמים עם חוש ההומור שלו. כך, יש תיאורית תקשורת לפיה הגדרה שיוצרת קבוצה היא הומור פנימי משותף. במובן זה, הבדיחות הפרטיות, המשותפות לבני הזוג או לכלל המשפחה, מייצרות תחושת לכידות ובעצם מגדירות את אופי הבית. **אז ברצינות, תצחקו יחד בכל הזדמנות! זה בריא.**

בחז"ל מוסבר שהצחוק ממתיק דינים, ולכן כשמישהו נופל, דבר המעיד על דין המתוח עליו מן השמים, התגובה הטבעית היא צחוק של הסובבים. גם בדרך הפשט, אין כמו הומור בריא - רגיש ונעים, ולא חלילה עוקצני - כדי להפיג את המתח ולהשרות אווירה קלילה ונינוחה המאפשרת להתמודד כראוי עם הבעיה. בפרט, הומור עצמי הוא הדרך הטובה ביותר להודות בקשיינו ולהתנצל על טעויות שעשינו.

גם במצבים בהם קשה לצחוק - או שכן הזוג לא ניחן בחוש הומור מפותח, והוא זוכר תמיד ש"אסור לו לאדם שימלא פיו שחוק בעולם הזה"... - יש 'ללוות' שחוק מהעתיד. המחשבה כי בעתיד, אחרי שיעבור המשבר, עוד נצחק על הסיטואציה בה עמדנו מקלה ומשחררת גם בהוה. בעוד שהמצווה

הרב אברהם שהרבני שליט"א יו"ר מרכז "ביתא" - ליוצרי ותגובות 058-7211235

מאת הרב אבישי ח. שליט"א

הורים שואלים...

מ.נ מקרית מוצקין

שואלת: אני מתלבטת לאיזה חוג לרשום את הבן שלי מוזיקה התעמלות או בכלל נגרות, מה אתה חושב?

במידה והסיבה היא: "כי חברים שלי נרשמו", יהיה כדאי לבחון אפשרויות נוספות. נסו למצוא את העולם אליו נמשך ילדיכם - מפעילות מוסיקלית, דרך חוג שמשלב פעילות גופנית ועד חוג לקיפולי נייר. עם השיקולים השונים לבחירת החוג, כדאי לקחת בחשבון שיקול נוסף.

שימו לב: מרבית הילדים נמצאים במצב סטטי של ישיבה רוב היום. לכן, החוגים בשעות אחר הצהריים הם הזדמנות מצוינת להמריץ את הילדים, ולאפשר להם ליהנות מפעילות דינאמית-אקטיבית. קיימים שלל חוגים המפתחים את התנועה - מהתעמלות עד שחיה. תנו עדיפות לחוגים אלו המסייעים גם בשחרור מתחים, וגם מחזקים את הגוף.

ראשית, חשוב לציין: ישנם הורים שמחליטים על דעתם עצמם לרשום את הילד לחוג. לרוב, הבחירה תהיה בעולם תוכן שמזוהה יותר עם ההורים, ופחות עם הילד. זכרו כי מטרת החוג היא להרחיב את העניין של הילד בתחום מסוים, ולאפשר לו לפתח תחביב מועיל, חינוכי ומטיב. בעת שתבחרו את החוג לבד, סביר כי הילד יתנגד לשתף איתכם פעולה, אך מעל לכל לא ייחנה. שאלו את ילדיכם לאיזה חוג הוא רוצה להירשם? ומדוע.

הרב אבישי ח. יו"ר מרכז צמיחה לשאלות | הערות - משרד 02-6-30-70-90 | mta665417@gmail.com

מכת להימים

כסף שיש בו ברכה, הוא כסף כשר שהגיע אל האדם ביושר, ואין בו אפילו סרך של ספק שמא הזולת לא נתן אותו בלב שלם ונפש חפצה. ואם קיבל האדם כסף אשר אינו כשר למהדרין, הוא ייראה שהקנייה מאותו כסף לבסוף לא הייתה כדאית, ואף גרמה לו לנזק..

בא להימנע מקריאת המודעות בשבת.

"ואלה יעמדו על הברכה" אשר בזכותם עלון זה יוצא לאור:

לרפואה והצלחה:

רות בת סעידה, קרן עיישה בת רוחמה, יוהאן מרדכי בן דניאל מלכה, חיים בן בנייה, אילן בן נדרה, שולה חיה בת נדרה, שמואל בן חסיבה וב"ב, סיגל בת מרים, מיטל בת סיגל, אברהם בן שרה, משה חיים בן מרגו.

לעילוי נשמת:

יוסף דוד בן סעידה, יפה בת חנה, חסיבה בת שמחה, אורי בן נדרה, פנחס אליהו בן צבי גרשון, חיו - חיים בן מרים, אלגרה - אורלט בת שרה, שלום בן אסתר חיון, אורלט שמחה בת שרה, מתתיהו שמעון בן תמר.

ת.נ.צ.ב.ה.

קונה ספרי קודש ישנים וכן מכתבים מקוריים מגדולי ישראל. תשלום גבוה!

0527674348

מפגש הפסגה
הפסגה 10
קפה, משקאות, ממתקים, מתנות, לוטו, בלוניס ועוד..

מפגש ברית
ברית 2
קפה, משקאות, ממתקים, מתנות, לוטו, בלוניס, ארטיקים, גלידות ועוד..

העלון מוקדש להצלחה, לזיווג הגון, לזרע בר קיימא, ולהצלחת התורם ובני משפחתו ברוחניות ובגשמיות וכל מילי דמייטב.

פיסטוקס
כר הכפסה 37

צ'אבס
בשר • עופות • דגים
בית וגן הפסגה 10
02-6439131
מוקד הזמנות, והזמנות בווצאפ
050-260-3330

אליעזרא - אלקטרוניקה
פזאפנימ, נגנים, מלחמות ועוד...
רח' הפסגה - 45
0733134400 053-3188440

לעילוי נשמת:
ר' חיים יעקב בן ר' אלתר אהרון ומלכה ב"ר שלמה. ת.נ.צ.ב.ה.

נעלי קרן אור
נעליים לכל המשפחה
רח' הרב שלמה אלקבץ 4
גבעת שאול.
058-5777795

מ.מ. בניה ושיפוץ
שיפוץ כלליים

תפארת
רח' קריית משה 11
טל' למשלוחים: 02-5717813

אילת
סופרת - אילת
050-9094047
42